

BÁO CÁO THAM LUẬN

Kết quả hoạt động hợp tác, hội nhập quốc tế năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025

(Tài liệu Phục vụ Hội nghị Tổng kết công tác năm 2024 và triển khai nhiệm vụ năm 2025 của Ngành tài nguyên và môi trường)

I. Tình hình thực hiện công tác hợp tác quốc tế trong năm 2024

1. Bối cảnh khu vực và thế giới

Trong năm 2024, thế giới tiếp tục đối mặt với tác động nghiêm trọng do biến đổi khí hậu, thiên tai và thời tiết cực đoan. Đồng thời, suy giảm hệ sinh thái tự nhiên, ô nhiễm môi trường, nhất là ô nhiễm nhựa tiếp tục là những vấn đề nóng trên phạm vi toàn cầu.

Trong bối cảnh đó, các vấn đề như phát triển bền vững, ứng phó với thiên tai, biến đổi khí hậu, phục hồi hệ sinh thái tự nhiên, bảo tồn đa dạng sinh học và giải quyết ô nhiễm nhựa là những chủ đề quan trọng trong các chương trình nghị sự toàn cầu về môi trường, thể hiện qua các hội nghị quan trọng do Liên hợp quốc tổ chức.

Bên cạnh đó, hợp tác về thăm dò, khai thác và chế biến các loại tài nguyên khoáng sản thiết yếu phục vụ chuyển đổi năng lượng nổi lên như một xu thế mới.

2. Kết quả thực hiện nhiệm vụ

Bám sát các chủ trương, định hướng đối ngoại của Đảng, Nhà nước, Chính phủ, Bộ Tài nguyên và Môi trường đã thúc đẩy mạnh mẽ nhiều chương trình và hoạt động đối ngoại đa phương, hợp tác quốc tế. Bộ đã chủ động phân tích và dự báo các xu thế phát triển toàn cầu, tham mưu các quyết sách quan trọng về hợp tác quốc tế; chủ trì tham gia đàm phán xây dựng Thỏa thuận toàn cầu về ô nhiễm nhựa, đồng thời tăng cường tiếng nói và vai trò dẫn dắt của Việt Nam trong nhiều khuôn khổ hợp tác quốc tế như ASEAN và ASEAN+ về môi trường, Tổ chức Khí tượng thế giới, Ủy ban bảo... Nhờ đó, công tác đối ngoại, ngoại giao môi trường và khí hậu của Việt Nam ngày càng được nâng cao và được cộng đồng quốc tế ghi nhận và đánh giá cao.

Về hợp tác song phương, Bộ Tài nguyên và Môi trường đã thiết lập quan hệ hợp tác với 77 quốc gia và vùng lãnh thổ thông qua các khuôn khổ hợp tác được thiết lập chính thức và các hoạt động trao đổi cụ thể. Bộ tiếp tục thúc đẩy các hoạt động hợp tác với các đối tác truyền thống quan trọng như Trung Quốc,

Lào, Cu-ba, Nhật Bản, Hàn Quốc, Úc, Hà Lan, CHLB Đức, Pháp, Ý, Hoa Kỳ.... Đồng thời, mở rộng hợp với các đối tác tiềm năng như Vương quốc Anh, Vương quốc Đan Mạch, Các Tiểu vương quốc Ả-rập Thống nhất.

Về hợp tác đa phương, Bộ đã tham gia vào 103 khuôn khổ hợp tác quốc tế, thúc đẩy các hoạt động hợp tác với các tổ chức quốc tế. Bộ tiếp cận các hỗ trợ kỹ thuật, khoa học, công nghệ và vốn phát triển, đồng thời khai thác tiềm năng kinh tế dựa vào hệ sinh thái, bảo vệ môi trường, ứng phó với biến đổi khí hậu và thúc đẩy chuyển đổi xanh.

Bộ đã phát huy vai trò dẫn dắt trong khuôn khổ Đối tác hành động quốc gia về nhựa (NPAP), Việt Nam cùng với Indonesia và Ghana trở thành 03 quốc gia tiên phong trong giải quyết ô nhiễm nhựa, tạo sức lan tỏa trong khu vực và trên phạm vi toàn cầu.

Một số các kết quả quan trọng thể hiện ở các nội dung sau đây:

a) Về đàm phán, ký kết, thực hiện điều ước, thỏa thuận quốc tế

Trong năm 2024, Bộ Tài nguyên và Môi trường đã chủ trì, thực hiện quy trình ký kết 01 điều ước quốc tế, 07 thỏa thuận quốc tế nhân danh Chính phủ, ký kết 04 thỏa thuận quốc tế cấp Bộ, 16 thỏa thuận quốc tế cấp đơn vị trực thuộc Bộ.

Hiện nay, Bộ Tài nguyên và Môi trường đang chủ trì, phối hợp với các Bộ, ngành tham gia đàm phán điều ước quốc tế Thỏa thuận toàn cầu về ô nhiễm nhựa với vai trò của Trưởng đoàn đàm phán.

b) Tích cực vận động hỗ trợ nguồn lực quốc tế

Hiện nay Bộ Tài nguyên và Môi trường đang thực hiện 38 dự án, trong đó có 36 dự án hỗ trợ kỹ thuật và 02 dự án đầu tư. Các dự án tập trung chủ yếu trong lĩnh vực môi trường, bảo tồn thiên nhiên và đa dạng sinh học, biển và hải đảo, tài nguyên nước, khí tượng thủy văn và biến đổi khí hậu. Tổng vốn ODA do Bộ Tài nguyên và Môi trường trực tiếp quản lý được cam kết tài trợ là 1.489.957 triệu VND.

c) Chủ trì, tổ chức nhiều hội nghị, hội thảo quốc tế quan trọng

Trong năm 2024, Bộ Tài nguyên và Môi trường đã hoàn thiện thủ tục xin cấp phép và thực hiện 58 hội nghị, hội thảo quốc tế. Trong đó có một số hội nghị, hội thảo quốc tế do Lãnh đạo Bộ chủ trì.

d) Tổ chức trao đổi đoàn công tác với các đối tác quan trọng

Trong năm 2024, Bộ Tài nguyên và Môi trường tổ chức 164 đoàn đi công tác nước ngoài, trong đó có 03 đoàn cấp Bộ trưởng tham dự các cuộc họp song phương với các đối tác Hàn Quốc, Lào, Singapore và Nhật Bản.

Bên cạnh đó, Bộ và các đơn vị trực thuộc đã chuẩn bị chu đáo và tổ chức

tốt việc đón tiếp và làm việc với nhiều đoàn khách quốc tế đến làm việc, tìm hiểu về công tác quản lý, các quy định chính sách liên quan và khả năng hợp tác đối với các lĩnh vực quản lý của Bộ, bao gồm các đối tác quan trọng như: Cộng hòa Séc, Nhật Bản, Phần Lan, Vương quốc Anh, Hàn Quốc...

đ) Thực hiện tốt vai trò đầu mối quốc gia

Đã thực hiện tốt vai trò đầu mối quốc gia tại nhiều khuôn khổ hợp tác đa phương quan trọng, bao gồm: Ủy hội sông Mê Công quốc tế, các sáng kiến hợp tác Mê Công khác; Chương trình Môi trường Liên hợp quốc, Ủy ban nguồn lực quốc tế, các Công ước quốc tế; duy trì quan hệ hợp tác với Ngân hàng Thế giới, Ngân hàng Phát triển châu Á, Chương trình Phát triển Liên hợp quốc (UNDP), Quỹ Môi trường toàn cầu, Tổ chức Phát triển Công nghiệp Liên hợp quốc...

II. Khó khăn, vướng mắc trong công tác đối ngoại

1. Việc đàm phán, ký kết, thực hiện điều ước, thỏa thuận quốc tế còn gặp nhiều khó khăn do hạn chế về kinh phí, thiếu quy định về ký kết các văn bản hợp tác của các đơn vị sự nghiệp công lập; năng lực của đội ngũ cán bộ tham gia công tác điều ước, thỏa thuận quốc tế vẫn chưa đáp ứng được yêu cầu cả về số lượng và chất lượng.

2. Việc tổ chức và quản lý hội nghị, hội thảo quốc tế chưa có quy định phân cấp tổ chức hội nghị, hội thảo quốc tế đối với cấp đơn vị trực thuộc Tổng cục và tương đương; hạn chế trong phối hợp của các đơn vị liên quan; khó khăn thu thập thông tin về báo cáo viên/diễn giả nước ngoài...

3. Chưa phân công đầu mối thống nhất quản lý các chương trình, dự án sử dụng vốn nước ngoài (hiện Vụ Hợp tác quốc tế và Vụ Kế hoạch – Tài chính chủ trì, thực hiện các thủ tục ở các công đoạn khác nhau); thời gian xin ý kiến các đơn vị phối hợp còn kéo dài; năng lực xây dựng đề xuất, văn kiện dự án của không ít cơ quan còn hạn chế...

4. Hiện còn thiếu cơ sở dữ liệu về các hoạt động hội nhập và hợp tác quốc tế để phục vụ công tác chỉ đạo điều hành, cũng như phục vụ việc xây dựng các đề xuất, chương trình, kế hoạch hợp tác.

III. Phương hướng nhiệm vụ và giải pháp

1. Bối cảnh

Trong năm 2025, các vấn đề như phát triển bền vững, quản lý tài nguyên, bảo vệ môi trường, ứng phó với biến đổi khí hậu tiếp tục sẽ là những nội dung ưu tiên trong các chương trình nghị sự toàn cầu về môi trường, bao gồm nhiều sự kiện cho Liên hợp quốc tổ chức liên quan đến môi trường, khí hậu. Đặc biệt, thực hiện các cam kết về khí hậu, phục hồi hệ sinh thái tự nhiên, giải quyết ô nhiễm nhựa (thông qua đàm phán Thỏa thuận ô nhiễm nhựa toàn cầu) tiếp tục

được thúc đẩy mạnh mẽ, sẽ tác động không nhỏ đến phát triển kinh tế - xã hội trong nước.

Việc sáp nhập giữa Bộ Tài nguyên và Môi trường và Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn là cơ hội để tăng cường vai trò dẫn dắt trong các khuôn khổ đa phương, cơ chế hợp tác song phương; đàm phán, ký kết, triển khai các thỏa thuận, điều ước quốc tế; phát huy mạng lưới đại diện nông nghiệp tại nước ngoài và từng bước mở rộng phạm vi hoạt động tại một số quốc gia trọng điểm.

2. Phương hướng nhiệm vụ

Phát huy vai trò dẫn dắt của Việt Nam tại các khuôn khổ đa phương quốc tế và khu vực, các cơ chế hợp tác song phương với đối tác truyền thống, mở rộng hoạt động hợp tác sang các đối tác tiềm năng, qua đó vận động hỗ trợ và hợp tác về khoa học và công nghệ, tài chính, đầu tư phục vụ sự phát triển của ngành. Chủ động tham gia và phát huy vai trò tại các cơ chế đa phương, đặc biệt là hợp tác ASEAN, hợp tác tiểu vùng Mê Công; chú trọng gắn kết, lồng ghép khéo léo và hài hòa lợi ích quốc gia với lợi ích của khu vực và toàn cầu; đóng góp tích cực vào nỗ lực chung của cộng đồng quốc tế trong việc giải quyết các thách thức về môi trường, khí hậu.

Chủ trì tổ chức đàm phán, ký kết, gia nhập và thực hiện các điều ước quốc tế; ký kết và thực hiện các thỏa thuận quốc tế; tiếp tục thực hiện vai trò chủ trì, phối hợp với các Bộ, ngành tham gia đàm phán xây dựng Thỏa thuận toàn cầu về ô nhiễm nhựa; thực hiện nhiệm vụ đầu môi quốc gia của các công ước quốc tế được giao và xúc tiến các hoạt động hợp tác quốc tế.

Tích cực, chủ động trong việc vận động hỗ trợ quốc tế về tài chính, kỹ thuật phục vụ quản lý, khai thác, sử dụng bền vững, hiệu quả tài nguyên, bảo vệ các hệ sinh thái, bảo tồn đa dạng sinh học, thích ứng với biến đổi khí hậu; hợp tác trong lĩnh vực khoáng sản thiết yếu.

Tăng cường, mở rộng các diễn đàn đối thoại chính sách, tham vấn các đối tác, phục vụ trao đổi thông tin về chính sách, pháp luật; thúc đẩy trao đổi thông tin hai chiều giữa Bộ với các đối tác phát triển, huy động và sử dụng hiệu quả nguồn vốn hỗ trợ nước ngoài, cập nhật và chuyển giao công nghệ, thúc đẩy đầu tư và xúc tiến thương mại.

3. Giải pháp

1. Bám sát những diễn biến trên phạm vi toàn cầu liên quan đến môi trường, khí hậu, nhất là việc triển khai thực hiện các cam kết; chủ động nghiên cứu, phân tích chiến lược, đánh giá từ sớm từ xa những những lợi ích và thách thức đối với Việt Nam từ những diễn biến liên quan đến môi trường, khí hậu trên toàn cầu.

2. Tích cực, chủ động tăng cường vai trò và tiếng nói của Việt Nam tại các khuôn khổ hợp tác quốc tế, khu vực, các cơ chế hợp tác song phương; xem xét, tham gia chủ trì, dẫn dắt các nhóm công tác khu vực liên quan đến các lĩnh vực quản lý của Bộ.

3. Nâng cao năng lực cho đội ngũ cán bộ làm công tác hợp tác quốc tế; từng bước hình thành các nhóm chuyên môn hóa về nghiên cứu đối tác, quản lý dự án, tổ chức hội nghị hội thảo, đàm phán - ký kết văn kiện hợp tác quốc tế. Xem xét đề xuất cán bộ tham gia thực tập tại một số tổ chức như Ban Thư ký ASEAN, Ban Thư ký Ủy hội sông Mê Công quốc tế...

4. Sớm rà soát, sửa đổi, bổ sung Quy chế quản lý và sử dụng vốn tài trợ nước ngoài thuộc thẩm quyền quản lý của Bộ; sớm giao cơ quan thực hiện nhiệm vụ quản lý thống nhất nguồn vốn hỗ trợ nước ngoài. Ban hành mới Quy chế quản lý hoạt động đối ngoại của Bộ làm căn cứ để triển khai các hoạt động đối ngoại một cách có hệ thống, trong đó cần tách nhiệm vụ lễ tân, hậu cần đối ngoại và nhiệm vụ chuẩn bị nội dung về hợp tác quốc tế.

5. Bổ sung kinh phí cho việc đàm phán, xây dựng và thực hiện các điều ước quốc tế, thỏa thuận quốc tế mà Việt Nam tham gia, thực hiện các nhiệm vụ chuyên môn liên quan đến đàm phán, xây dựng các đề xuất dự án hợp tác, thực hiện nhiệm vụ điều phối của các Văn phòng, Ban thư ký; xem xét bổ sung các điều kiện cần thiết cho hoạt động lễ tân đối ngoại của Bộ. Đầu tư phát triển hệ thống hỗ trợ ra quyết định và cơ sở dữ liệu số về hợp tác quốc tế nhằm hỗ trợ hiệu quả việc triển khai các hoạt động hợp tác và hội nhập quốc tế./.